

การศึกษาปัญหาในการควบคุมสิ่งแวดล้อมของ บริษัท เอลีแอสแตนดาร์ต ประเทศไทย จำกัด



นางสาวสุกัญญา กอสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพาณิชยศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาพาณิชยศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974-561-280-4

008142

17901-156

A STUDY ON PROBLEMS OF MATERIAL INVENTORY CONTROL OF
ESSO STANDARD THAILAND LIMITED

Miss Sukanya Kuasuwan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Commerce

Department of Commerce

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

ISBN 974-561-280-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาปัญหาในการควบคุมผลิตภัณฑ์ของ บริษัท เอลส์ โย้ แล่ ตมดาร์ต
ประเทศไทย จำกัด

โดย

นางสาวสุกัญญา กอสุวรรณ

ภาควิชา

พาณิชยศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

นายธี ไพศาลตันติวงศ์

รองศาสตราจารย์ สุภาพ เตชะรินทร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ ภูวนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์



.....

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.นราศรี ไววณิยกุล)

.....

กรรมการ

(นายธี ไพศาลตันติวงศ์)

.....

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สุภาพ เตชะรินทร์)

.....

กรรมการ

(นายมานิต โขวินทะ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาปัญหาในการควบคุมผลผลิตคงคลังของบริษัท เอลีโอะ แล็ดนดาร์ต ประเทศไทย จำกัด
ชื่อ	นางสาวสุกัญญา กอสุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษา	นายธี ไพศาลตันติวงศ์ รองศาสตราจารย์ สุภาพ เดชะรินทร์
ภาควิชา	พาณิชยศาสตร์
ปีการศึกษา	2524

บทคัดย่อ



วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาวิธีการดำเนินงานด้านควบคุมผลิดของ บริษัท เอลีโอะ บริษัท เอลีโอะ เป็นบริษัทหนึ่งที่กำลังวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ แต่ยังมีปัญหาบางประการเกิดขึ้น การศึกษาได้ใช้การเปรียบเทียบวิธีการดำเนินงานด้านการควบคุมผลิดกับทฤษฎีรูปแบบผลิดคงคลัง ซึ่งจะช่วยให้เห็นข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ผลของการศึกษานี้ จะถูกอื่นสามารถนำผลที่ได้เป็นแนวทางเพื่อปรับปรุงวิธีการดำเนินงานด้านผลิด ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาปรากฏว่า บริษัท เอลีโอะ มีการดำเนินงานควบคุมผลิดคงคลังที่ดี และฝ่ายบริหารก็ได้ให้ความสนใจในการดำเนินงานด้านนี้ แต่ยังมีบางรายการที่ควรจะได้รับพิจารณาเพื่อทำให้การควบคุมผลิดคงคลังมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไปอีก ปัญหาทางด้านผลิดคงคลังในแต่ละบริษัทจะมีปัญหาที่เกิดขึ้นแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับนโยบายการดำเนินงานของแต่ละแห่ง สำหรับบริษัท เอลีโอะ การควบคุมผลิดคงคลัง ได้ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ แต่การส่งผ่านรายละเอียดของผลิดเพื่อเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ยังใช้พนักงานในการทำงานอยู่ ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้น จึงแยกได้เป็นปัญหาที่เกิดจากจำนวนผลิดคงคลังที่คอมพิวเตอร์คำนวณได้รวมทั้งระบบการทำงานของคอมพิวเตอร์ และปัญหาในการดำเนินงานที่เกิดจากแรงคน ปัญหาในลักษณะแรกนั้นเป็นปัญหาที่สำคัญได้กล่าวถึงการแสดงการคำนวณจำนวนการสั่งซื้อผลิดที่ประหยัดที่สุด และจุดที่จะทำการสั่งซื้อ เพื่อให้ผลที่คำนวณได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น โดยใช้ข้อมูลที่มีการปรับให้ทันสมัยกับเหตุการณ์ จะทำให้การคำนวณค่าถูกต้องได้มาก และการลงทุน

ในที่สุดก็ไม่เคลื่อนไหวเป็นเวลานานควรตัดจำออกไป นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่ายังไม่ได้ประสิทธิผลเต็มที่ โดยเสนอแนะว่าฝ่ายบริหารควรนำผลดีของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ได้มีการปรับปรุงให้ทำงานได้เต็มที่ มาพิจารณาเพื่อหาทางเลือกที่ดีที่สุด ส่วนปัญหาลักษณะที่สอง เกิดจากการดำเนินงานโดยใช้แรงคนซึ่งผิดพลาดอาจเกิดได้เสมอ จากการลงรายละเอียดในข้อมูลต่าง ๆ ก็ควรมีการปรับปรุงการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

จากข้อปัญหาและข้อเสนอแนะดังกล่าวนี้ จุดประสงค์เพื่อเป็นแนวทางก่อให้เกิดการบริหารผลดีที่สุด และฝ่ายบริหารจะได้มีการประเมินผลเพื่อหาทางเลือกที่ดีที่สุดต่อไป

Thesis Title A study of problems of Material Inventory Control
of Esso Standard Thailand Limited

Name Miss Sukanya Kuasuwan

Thesis Advisors Mr. E. Paisaltuntiwongs
Associate Professor Supap Decharin

Department Commerce

Academic Year 1982

ABSTRACT

The objective of this thesis is to study the method of inventory control of Esso Standard Thailand. Esso Standard Thailand may have good management but problems in the inventory control may occur. This study compares it with the theoretical form of Inventory Model, which it is hoped that problems will be perceived. The methods to solve these problems may be guidelines for the improvement of the work of inventory so that it would become more efficient.

From the study, it is seen that Esso Standard Thailand has a very good method of inventory control and the management pays close attention to this field of work. But there are certain features which should be considered in order that the work of inventory control could be made to become more efficient and effective. The problem in inventory control of each company is unique and different depending on each company's policy. Esso Standard Thailand, inventory control is the computerised system, but the posting of the details in the card is still manual. Therefore, the

problems are the volume of inventory as computed by the computer and that caused by the manual system. The problem posted by the computerised system is significant. The study refers to Economic Order Quantity and Re-order Point of Inventory in order to show how they should be calculated and to obtain the best result. It is proposed that data should be updated so that correct figures could be obtained. Furthermore, the investment in inventory which has not been moved for a long time should be 'cut out' of stock. Also mentioned in the study is a way to improve the efficiency of the computer in the company. It is proposed that the management should study advantages of the use of computer which is adjusted to achieve full capacity. As to the problem caused by manual work, mistakes could always occur. But from the information obtained, improvement could be realised for the good of the whole operation.

Through the problems and proposals it is hoped that one can see guidelines for the best control of material inventory, so that the management could make assessment for the best way to operate.



กิติกรรมประกาศ

รศ.ดร.พรวิมลรัตน์ วัฒนศิริ ใจดี ลงด้วยความกรุณาของ คุณอึ้ง ไพศาล วัฒนศิริ ฝ่ายประสานงานพัสดุ บริษัท เอลส์โฮล์ม แอสตาดาร์ด ประเทศไทย จำกัด ในการรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและสละเวลาอันมีค่าให้ ข้อมูลตลอดจนแนะนำแนวทางการเขียน ร้องคำสัตราจารย์ สุภาพ เต็มที่ ริษร ภาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม ที่ กรมฯ ตรวจแก้ไข ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านคณะกรรมการในการสอบครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย คำสัตราจารย์ ดร.นราศรี ไหววณิยกุล ประธานกรรมการ และคุณมาณิต โสวินทะ กรรมการ

ผู้ที่มีส่วนร่วมในการให้ออกข้อคิดและคำแนะนำในการเขียนรศ.ดร.พรวิมลรัตน์ฉบับนี้ คือ ร.อ.สุชาติ คุ้มมงคล ร.น. คุณพันธ์ศักดิ์ ชลิตพงษ์นังกูร ผู้จัดการแผนกจัดซื้อ บริษัท เอลส์โฮล์ม แอสตาดาร์ด ประเทศไทย จำกัด คุณชัยชนะ พึ่งจงเจริญสุข ฝ่ายคอมพิวเตอร์ บริษัท เอลส์โฮล์ม แอสตาดาร์ด ประเทศไทย จำกัด ซึ่งผู้เขียนก็ขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

สุกัญญา กอสุวรรณ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก.
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ง
รายการภาพประกอบ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
- ความเป็นมาของปัญหา	1
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
- ขอบเขตของการวิจัย	2
- ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	3
- สัมมติฐานในการวิจัย	4
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
บทที่ 2 การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการพัสดุของบริษัท เอสซีไอซี	5
- ประวัติความเป็นมา	5
- นโยบายการดำเนินงานทั่วไป	6
- ความเป็นมาของคลังพัสดุ	6
- นโยบายการคัดการด้านคลังพัสดุ	8
- การตัดซื้อ	10
- ความรับผิดชอบในการดำเนินงานด้านคลังพัสดุ	12
- การตัดหมวดหมู่พัสดุ	15
- การดำเนินงานด้านคลังพัสดุ	16



สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 การควบคุมผลิตภัณฑ์ของบริษัทเอสไอฯ	41
- การกำหนดปริมาณการสั่งซื้อวัสดุ	45
- การกำหนดจุดที่จะทำการสั่งซื้อ	53
- วัสดุสำรองชั้นปลอดภัย	54
- การประมาณค่าความต้องการ	55
- การวิเคราะห์การควบคุมผลิตภัณฑ์ด้วยระบบ ABC	73
- นโยบายการควบคุมผลิตภัณฑ์เพื่อหาทางเลือกที่ดีที่สุด	79
- การประเมินผลการปฏิบัติงานและวิเคราะห์การหมุนเวียนของผลิตภัณฑ์ .	104
บทที่ 4 บทวิเคราะห์ปัญหาในการควบคุมผลิตภัณฑ์	115
- ข้อปัญหา	115
- ข้อเสนอแนะ	124
บทที่ 5 บทสรุป	140
บรรณานุกรม	144
ประวัติผู้เขียน	145

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	รายงานการจัดหมวดหมู่พัสดุ	17
2	รายงานการเบิกซื้อพัสดุ	25
3	รายงานการตรวจสอบสถานะพัสดุ	29
4	รายงานความเคลื่อนไหวการรับและจ่ายพัสดุ	35
5	รายงานแสดงจำนวนที่ติดพลาต	37
6	รายงานการแสดงหน่วยติดพลาต	39
7	การคำนวณต้นทุนในการสั่งซื้อ	47
8	การถ่วงน้ำหนักในการสั่งซื้อ	48
9	การคำนวณต้นทุนในการเก็บรักษา	51
10	การแสดงบัญชีย้อนตลอดภัย	56
11	ตาราง E (K)	61
12	รายงานลดการสั่งซื้อพัสดุใหม่	64
13	รายงานประวัติพัสดุ	68
14	รายงานเปรียบเทียบพัสดุที่บันทึกและที่นับได้จริง	70
15	รายงานพัสดุที่ไม่เคลื่อนไหว	72
16	รายงานวิเคราะห์ระบบ ABC	75
17	บัตรควบคุมรายการตัวเรียงชนิด 0	83
18	รายงานเปรียบเทียบพัสดุประเภท A เมื่อใช้ตัวเรียงชนิด 0	85
19	รายงานเปรียบเทียบพัสดุประเภท B เมื่อใช้ตัวเรียงชนิด 0	86
20	รายงานเปรียบเทียบพัสดุประเภท C เมื่อใช้ตัวเรียงชนิด 0	87
21	การแจกแจงตารางพัสดุกงคลัง	90
22	สรุปผลรายงานเมื่อใช้ตัวเรียงชนิด 0	92

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	บัตรควบคุมรายการตัววิ่งชนิด 1	95
24	ผลของการเปลี่ยนแปลงในบัญชีการลงทุน	97
25	สรุปผลรายงานเมื่อใช้ตัววิ่งชนิด 1	99
25	บัตรควบคุมรายการตัววิ่งชนิด 2	100
27	ผลของการเปลี่ยนแปลงในระดับบริการ	102
28	สรุปผลรายงานเมื่อใช้ตัววิ่งชนิด 2	103
29	รายงานการเปรียบเทียบต้นทุนและแรงงานของคลังผลิต	109
30	รายงานแสดงค่าของการรับ เบิก และต้นทุนแรงงานของคลังผลิต	110
31	รายงานการแสดงต้นทุนในการเก็บรักษา	111
32	รายงานการวิเคราะห์การหมุนเวียนของผลิตคงคลัง	114
33	ตารางสรุปผลการคำนวณถ้าการประมาณความถี่ของเปลี่ยนแปลงไป	128
34	การคำนวณต้นทุนที่เกิดจากของขาดมือ	133
35	การคำนวณต้นทุนในการจัดให้มีผลิตสำรองขึ้นปลอดภัย	134

รายการภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	การเลือกตั้งการของบริษัท	7
2	การเลือกตั้งการของแผนกผลิต	9
3	การเคลื่อนของเอกสาร	20
4	สรุปผลการเคลื่อนของเอกสารแผนกผลิต	21
5	ใบเบิกซื้อ	22
6	ใบสั่งซื้อ	24
7	ใบรับผลิต	28
8	ใบเบิกจ่าย	33
9	ใบแนบใบรับและใบเบิกจ่าย	35
10	แบบฟอร์มรายละเอียดของการลงข้อมูลเพื่อผ่านเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์	63
11	แบบฟอร์มแสดงจำนวนลำดับของการกรอกรายการส่งผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์	126